

Advies nr. 42/2020 van 25 mei 2020

Betreft: adviesaanvraag betreffende een wetsvoorstel tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (CO-A-2020-048)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek van de heer Patrick Dewael, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, ontvangen op 15 mei 2020;

Gelet op de hoogdringendheid van de adviesaanvraag;

Brengt op 25 mei het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (hierna "de aanvrager"), heeft aan de Autoriteit gevraagd om bij hoogdringendheid advies te verstrekken over een wetsvoorstel tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (hierna "het wetsvoorstel").
2. Volgens de "Toelichting" bij het wetsontwerp wenst de regering, in het kader van een exitstrategie, het Belgisch Instituut voor Volksgezondheid Sciensano te belasten met de "*opdracht [...] om in het kader van haar wettelijk vastgelegde surveillance- activiteiten, gezondheidsgegevens van patiënten in te zamelen bij diverse zorgverleners of organisaties in de gezondheid of de zorg en deze te **verwerken in een databank.** [...] Tevens worden persoonsgegevens **opgeslagen** [...]*». van personen waarmee de patiënt in contact is geweest. Nog steeds volgens deze "Toelichting" "*is de doelstelling van deze gegevensinzameling driedig: Vooreerst dient deze om de betrokken patiënten te kunnen opsporen en contacteren. Vervolgens is de gegevensinzameling noodzakelijk met het oog op toekomstige wetenschappelijk, statistisch en/of beleidsondersteunend onderzoek, na pseudonimisering of anonimisering. En ten slotte worden gegevens bezorgd aan de gezondheidspreventieinspectiediensten van de gewesten in het kader van initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door infectieziekten, tegen te gaan*».
3. Het wetsvoorstel beoogt een wettelijk kader te bieden voor de **oprichting van deze databank** (artikel 1 van het wetsvoorstel). Het bepaalt met name de doeleinden waarvoor deze databank wordt opgezet (artikel 3 van het wetsvoorstel), de categorieën gegevens die erin worden opgenomen (artikel 2 van het wetsvoorstel) en de bewaartermijn ervan (artikel 5 van het wetsvoorstel). Het wetsvoorstel bepaalt dat elke **mededeling aan derden van gegevens uit de databank** dat het opricht, het voorwerp moet uitmaken van een beraadslaging door het Informatieveiligheidscomité (Kamer voor sociale zekerheid en gezondheid) (artikel 4, § 2, van het wetsvoorstel). Het wetsvoorstel voorziet ook in de mogelijkheid voor Sciensano om toegang te krijgen tot het Rijksregister en de registers van de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid (artikel 4, § 2, van het wetsvoorstel) om de databank aan te vullen. Het bepaalt ook dat alle personen die toegang hebben tot de databank, de nodige maatregelen moeten nemen om ervoor te zorgen dat de daarin opgenomen persoonsgegevens vertrouwelijk worden verwerkt en alleen worden gebruikt voor een van de drie doeleinden van de databank (artikel 4, § 3, van het wetsvoorstel). Het wetsvoorstel vereist dat Sciensano een functionaris voor gegevensbescherming aanwijst (artikel 4, lid 3, van het wetsvoorstel). Ten slotte voorziet het in de verwijdering van gegevens door Sciensano vijf dagen na de publicatie van het Koninklijk Besluit dat

het einde van de toestand van de coronavirus COVID-19 epidemie afkondigt en dat de bewaartermijn van de gegevens door de epidemiologen zal worden bepaald door het Informatieveiligheidscomité.

4. De tekst van het wetsvoorstel lijkt sterk op de tekst van het voorontwerp van koninklijk besluit dat op 23 april 2020 door de heer Philippe De Backer voor advies aan de Autoriteit werd voorgelegd en waarover de Autoriteit op 29 april 2020 advies heeft uitgebracht. Er zijn echter enkele elementen toegevoegd, hetzij ter verduidelijking van sommige bepalingen van het oorspronkelijke ontwerp, hetzij voor andere doeleinden. **De belangrijkste leemten in de oorspronkelijke tekst zijn echter niet opgevuld.**
5. Dit advies van de Autoriteit wordt eveneens met uiterste spoed en op basis van de beschikbare informatie uitgebracht. De Autoriteit dringt er opnieuw op aan om geraadpleegd te worden als er belangrijke wijzigingen in het wetsvoorstel zouden worden aangebracht. Ook wordt de aanvrager verzocht het wetsvoorstel grondig te herzien om fouten in de logica, de grammatica en de spelling te verwijderen en definities bij op te nemen voor een beter begrip.
6. Dit nieuwe advies bestaat uit twee delen. In het eerste deel maakt de Autoriteit een algemene opmerking over de voorzienbaarheid en proportionaliteit van de gegevensverwerking, die hier ontbreken (II). In het tweede deel van haar advies zet de Autoriteit haar opmerkingen artikelsgewijs uiteen (III).

II. ALGEMENE OPMERKING BETREFFENDE DE VOORZIENBAARHEID EN PROPORTIONALITEIT VAN HET VOORONTWERP

1. De oprichting van een gecentraliseerde databank, met name wanneer deze gevoelige gegevens bevat (in dit geval gezondheidsgegevens) uit verschillende bronnen en meerdere, onderscheiden doeleinden nastreeft, vormt een aanzienlijke inmenging op het recht op bescherming van persoonsgegevens. De Autoriteit herinnert er nogmaals aan dat elke inmenging in het recht op eerbiediging van de bescherming van persoonsgegevens, in het bijzonder wanneer het gaat om een aanzienlijke inmenging, alleen is toegestaan **indien zij noodzakelijk is en in verhouding staat tot het nagestreefde doel** (of de nagestreefde doelen) en indien zij wordt **omkaderd door een norm die voldoende duidelijk en nauwkeurig is waarvan de toepassing voor de betrokken personen te voorzien is.**
2. Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, met name wanneer deze verwerking een aanzienlijke inmenging vormt op de rechten en vrijheden van de betrokkenen, moet dus voldoen aan de eisen van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen **bij het lezen ervan duidelijk kunnen zien welke verwerking met hun gegevens wordt uitgevoerd en onder**

welke omstandigheden de gegevensverwerking is toegestaan. Overeenkomstig artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, **moeten de essentiële elementen van de verwerking in detail worden beschreven.** Het gaat in het bijzonder over het of de **precieze doeleinde(n)** van de verwerking, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), **de categorieën verwerkte gegevens**, met dien verstande dat deze in overeenstemming moeten zijn met artikel 5.1 van de AVG, "*toereikend, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt*"; de **categorieën betrokkenen van wie de gegevens zullen worden verwerkt** (personen van wie de gegevens zullen worden verwerkt); van de **bewaartermijn van de gegevens**; de ontvangers of categorieën ontvangers aan wie hun gegevens worden meegedeeld, de **omstandigheden waarin en de redenen waarvoor** ze zullen worden **meegedeeld en alle maatregelen om een rechtmatige en eerlijke verwerking van persoonsgegevens te waarborgen.**

3. De Autoriteit stelt algemeen vast dat het wetsvoorstel niet voldoende tegemoet komt aan de vereiste van duidelijkheid en voorzienbaarheid van de norm.

De doeleinden van de gegevensverwerking waarin het wetsvoorstel voorziet, zijn immers niet welbepaald noch uitdrukkelijk omschreven.

4. Vooreerst zijn de **doeleinden** zoals ze nu zijn omschreven in het wetsvoorstel, onvoldoende bepaald en uitdrukkelijk omschreven. Artikel 3 van het voorontwerp identificeert drie doeleinden:

« 1° het door een contactcentrum opsporen en contacteren van de personen bedoeld in artikel 2, §§ 2, 3 en 4, in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19;
2° het realiseren van wetenschappelijk, statistisch en/ of beleidsondersteunend onderzoek, na pseudonimisering, door epidemiologen verbonden aan de COVID-19 Risk Assessment Group of door andere epidemiologen daartoe gemachtigd door het informatieveiligheidscomité;
3° het meedelen van gegevens aan de gezondheidspreventieinspectiediensten van de gewesten (...) in het kader van initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door infectieziekten, tegen te gaan. »

5. Deze doeleinden zijn niet voldoende welbepaald en uitdrukkelijk omschreven om tegemoet te komen aan de vereiste van artikel 6.3 van de AVG, samen gelezen met het artikel 5.1.b).
6. Het **eerste doeleinde** is zodanig beschreven dat het niet mogelijk is om te begrijpen welke gegevens door wie, hoe of met welk doel worden verwerkt. In dit verband wordt verwezen naar de vragen van de Autoriteit in haar bovengenoemd advies over het voorontwerp van koninklijk besluit.

De aanvrager moet de beschrijving van dit eerste doeleinde herformuleren om aan deze vragen tegemoet te kunnen komen. Er zou bijvoorbeeld gebruik gemaakt kunnen worden van een gelijkaardige formulering :

«Art. 3 § 1.

1° De [geef aan om welke gegevens of welke categorieën gegevens het gaat] worden ter beschikking gesteld van de vier gewestelijke contactcentra die belast zijn met het contacteren van personen per telefoon, e-mail of huisbezoek, die besmet zijn verklaard of vermoedelijk besmet zijn met Covid-19, om hen te vragen de gegevens te verstrekken over de in artikel 2, §2, bedoelde personen met wie zij gedurende de drie weken voorafgaand aan de datum fysiek contact hebben gehad; »

7. Er zou een **vierde doeleinde** na het eerste moeten worden toegevoegd. Deze zou als volgt kunnen luiden:

« « 2° De [geef aan om welke gegevens of welke categorieën gegevens het gaat] worden ter beschikking gesteld van de vier gewestelijke contactcentra die ermee belast zijn om telefonisch, per e-mail of via huisbezoek de personen, bedoeld in artikel 2 § 4 te contacteren, waarmee de personen bedoeld in artikel 2 § 2 in fysiek contact zijn geweest, om hen hygiëne en preventierichtlijnen te verstrekken [en/of quarantaine op te leggen of voor te stellen, of uit te nodigen om te worden getest op COVID-19 of hen een dergelijke test op te leggen].

8. Ook de formulering van het huidige **tweede doeleinde** zou moeten worden verbeterd. Een voorbeeld hiervan zou kunnen zijn (onder voorbehoud van wat hierna wordt uitgelegd over de noodzaak om hierin te voorzien in het wetsvoorstel):

" 2° De [geef aan om welke gegevens of welke categorieën gegevens het gaat] kunnen door onderzoeksinstellingen worden verwerkt om hen in staat te stellen wetenschappelijke of statistische studies uit te voeren inzake de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 en/of om het beleid op dit gebied te ondersteunen in overeenstemming met titel 4 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. En dit na anonimisering of pseudonimisering voor het geval dat hun anonimisering niet zou toelaten hun doel te bereiken".

9. Dit gezegd zijnde, is de Autoriteit van mening dat dit doeleinde niet specifiek in het wetsvoorstel hoeft te worden opgenomen, omdat het volstaat de relevante bepalingen inzake onderzoek van de AVG en de WVG na te leven. De toevoeging van dit epidemiologische onderzoeksdoel is schadelijk voor het

begrip van het project en kan leiden tot verwarring bij de burgers. De Autoriteit beveelt daarom aan de bepalingen in het wetsvoorstel met betrekking tot het onderzoekskader te schrappen.

10. De formulering van het huidige **derde doeleinde** is eveneens te vaag en moet worden herzien. Een voorbeeld zou kunnen zijn:

« (3) De vier gewestelijke contactcentra delen [geef aan om welke gegevens of welke categorieën gegevens het gaat] mee aan de gezondheidsinspectiediensten van de in artikel 3.3° bedoelde gewesten om hen in staat te stellen [nader omschrijven wat wordt bedoeld met "in het kader van initiatieven ter bestrijding van de verspreiding van schadelijke gevolgen van besmettelijke ziekten »].

11. Een aantal van de vragen die de Autoriteit in haar vorige advies heeft gesteld, blijven onbeantwoord: wat moet concreet begrepen worden onder *"initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door infectieziekten, tegen te gaan"*? Zijn dit alleen initiatieven ter bestrijding van de schadelijke effecten van COVID-19 of kunnen de gegevens ook worden gebruikt in de strijd tegen andere infectieziekten? Zoals hierboven gezegd, vraagt de Autoriteit vraagt zich verder af waarom de gegevens die aan de gezondheidspreventieinspectiediensten worden doorgegeven, gecentraliseerd moeten worden bij Sciensano? Waarom is het niet voldoende om te voorzien in rechtstreekse communicatie tussen de contactcentra en deze diensten?
12. Om de voorzienbaarheid van de norm te waarborgen, is het niet alleen noodzakelijk om de nagestreefde doelen, de bronnen van de verzamelde gegevens, de categorieën verzamelde gegevens en de categorieën ontvangers te herzien of te verduidelijken (zie ook de " commentaar bij de artikelen" hieronder), maar is het ook noodzakelijk om het wetsvoorstel **beter te structureren, en voor elk doel** te verduidelijken: de categorieën gegevens in de databank, de bron(nen) van deze gegevens, de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), de bewaartermijnen van de gegevens en, in voorkomend geval, de categorieën ontvangers aan wie de gegevens mogen worden verstrekt en de omstandigheden waarin en de redenen waarom zij worden verstrekt. De huidige formulering van het wetsvoorstel, waarin geen onderscheid wordt gemaakt tussen deze verschillende elementen in functie van het nagestreefde doel, ondermijnt in ernstige mate de transparantie en de voorzienbaarheid van de verwerkingen die het beoogt te omkaderen.
13. Naast de verbetering van de voorzienbaarheid van het wetsvoorstel zal de herstructurering " per doeleinde " het mogelijk maken om er **beter op toe te zien dat de verwerkingen die onder het wetsvoorstel vallen, de beginselen van noodzakelijkheid en proportionaliteit eerbiedigen**. Deze herstructurering van het wetsvoorstel houdt met name in dat de aanvrager ervoor zorgt dat de verzamelde en in het voorontwerp opgenomen gegevens strikt toereikend, ter zake dienend en

noodzakelijk zijn voor het nagestreefde doel (beginsel van minimale gegevensverwerking). Indien bijvoorbeeld de registratie van anonieme of ten minste gepseudonimiseerde gegevens volstaan om het doel te bereiken, moet het wetsvoorstel voorzien in de registratie van dergelijke geanonimiseerde of ten minste gepseudonimiseerde gegevens in plaats van de registratie van niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens.

III. COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN VAN HET WETSVORSTEL

Naast de bovenstaande fundamentele en algemene opmerkingen heeft de Autoriteit meer specifieke opmerkingen bij een aantal bepalingen van het wetsvoorstel.

- **Artikel 1 van het wetsvoorstel**

1. Het wetsvoorstel handelt over "*de oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19*". In overeenstemming met deze titel is de inhoud van het wetsvoorstel in wezen de verzameling en registratie van gegevens in een databank door Sciensano (evenals de communicatie van deze gegevens aan derden). Een grondige lezing van de tekst maakt het mogelijk te begrijpen dat **het wetsvoorstel in feite tot doel heeft een systeem voor de tracering van contacten op te zetten door contactcentra die onder het gezag van regionale agentschappen staan (bedoeld in de laatste alinea van artikel 3), wat inhoudt dat deze operatoren een grote hoeveelheid persoonsgegevens, waaronder gezondheidsgegevens (bekend als "gevoelige gegevens"), verzamelen en gebruiken**. Onverminderd de bevoegdheid van de regio's om de praktische details van hun traceringsstelsel op te zetten, moet het voorstel de fundamentele aspecten van dit stelsel regelen, anders kan de wettigheid van de terbeschikkingstelling van de gegevens uit de centrale databank aan de regionale agentschappen niet worden gegarandeerd. Het wetsvoorstel moet bovendien bepalen dat deze agentschappen alleen toegang kunnen krijgen tot de noodzakelijke gegevens in de Sciensano-databank als er een regionaal wettelijk kader is vastgesteld waarin de modaliteiten van de opsporingsverrichtingen in detail zijn beschreven.
2. Het wetsvoorstel moet dus in ieder geval afzonderlijke en gedetailleerde hoofdstukken bevatten waarin het volgende wordt beschreven:
 - Het beginsel van de mededeling van medische gegevens aan Sciensano - dat voor artsen (en andere in artikel 2, lid 1, bedoelde zorgverleners) kennelijk verplicht is gesteld - vereist in feite een duidelijk wettelijk kader dat voorziet in deze verplichting tot mededeling, in afwijking van het medisch beroepsgeheim, waarop de Orde van geneesheren onlangs de aandacht op heeft gevestigd. Zowel de regels inzake gegevensbescherming als het medisch beroepsgeheim sluiten uit dat een dergelijke

verwerking van medische gegevens wordt toegestaan of a fortiori verplicht wordt gesteld door een beraadslaging van een comité, buiten enige wettelijke omkadering om;

- de fundamentele aspecten van het opsporingssysteem die een fundamentele impact hebben op de bescherming van rechten en vrijheden (mogelijke huisbezoeken, bevel tot zelfisolering, sancties bij uitblijven van een antwoord, foutief antwoord, enz) ;
- de eventuele mogelijkheden voor derden (met name epidemiologen), waarvan de categorieën uitputtend zouden worden opgesomd, om bepaalde gegevens (waarvan de categorieën ook uitputtend zouden worden opgesomd) te verkrijgen van de agentschappen die verantwoordelijk zijn voor de contactcentra (in hun hoedanigheid van verantwoordelijken voor de door die centra uitgevoerde verwerkingen) voor onderzoeks-, statistische of archiveringsdoeleinden. In dit verband en zoals hieronder uiteengezet, wijst de Autoriteit er reeds op dat er geen aanwijzingen zijn dat deze gegevens moeten worden gecentraliseerd in een databank die door een derde partij (Sciensano) wordt bijgehouden; een dergelijke centralisering is derhalve niet in overeenstemming met de beginselen van noodzakelijkheid, proportionaliteit en minimalisering en kan derhalve niet worden aanvaard.

In dit verband beveelt de Autoriteit aan :

- om de titel van het wetsvoorstel te herformuleren als volgt :

« Wetsvoorstel betreffende de invoering van een opsporingssysteem van personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn »
- en het doeleinde ervan (en artikel 1 van het wetsvoorstel) als volgt te omschrijven:

« Art. 1. Het doel van de deze wet is het opzetten van een systeem dat bekend staat als "opsporing van contacten" met het oog op het doorbreken van de besmettingsketen van het COVID-19 coronavirus, door via telefonisch, digitaal of thuisbezoek, aanbevelingen te doen aan personen die risicovol lichamelijk contact hebben gehad met besmette patiënten of die vermoedelijk besmet zijn.»

Ter afsluiting van dit punt dringt de Autoriteit erop aan dat het wetsvoorstel het doel ervan en de beoogde gegevensverwerkingsactiviteiten weerspiegelt. Het huidige wetsontwerp **regelt niet de gegevensverwerking die wordt uitgevoerd door de belangrijkste actoren van het project, namelijk de contactcentra die verantwoordelijk zijn voor de opsporing en de artsen of andere personen die verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van de gegevens** die in de databank moeten worden geregistreerd. Het lijkt er veeleer op dat de regionale agentschappen worden verplicht een beroep te doen op een "verplichte" dienstverlener om de gegevens te bewaren die zij zullen gebruiken of genereren, ook al is (1) centralisatie van deze gegevens niet vereist (en dus

niet toegestaan) en (2) moeten deze agentschappen vrij blijven in de keuze van de middelen die zij gebruiken voor hun gegevensverwerking en de keuze van hun eventuele verwerkers.

De Autoriteit herinnert eraan dat de aanwijzing van Sciensano als de verwerkingsverantwoordelijke (artikel 1 van de voorgestelde wet) inhoudt dat deze verantwoordelijk is voor de naleving van alle verplichtingen die aan de verwerkingsverantwoordelijken in het kader van de AVG worden opgelegd (verstrekking van toereikende informatie aan de betrokkenen, invoering van een systeem voor het beheer van de rechten van de betrokkenen, invoeren van passende beveiligingsmaatregelen, risicoanalyse, enz.) Ook de reikwijdte van deze aanwijzing moet worden verduidelijkt. Sciensano treedt alleen op als verwerkingsverantwoordelijke voor de voormelde verrichtingen inzake gegevensverzameling, de registratie in de databank en de mededeling van de gegevens aan derden. Niet voor de zogenaamde " opsporingsverrichtingen" (contact opnemen met besmette personen en hun contacten).

Wat deze verrichtingen betreft, zijn het de regionale agentschappen (die toezicht houden op de contactcentra) die verantwoordelijk zijn voor de verwerking en de Autoriteit wijst er ook op dat zij in die hoedanigheid veiligheidsmaatregelen moeten nemen, het recht van toegang voor de burger moeten waarborgen, een risicoanalyse moeten uitvoeren, enz.

Ook moet, vooral omwille van de transparantie, het verband worden verduidelijkt tussen (de gegevensverwerking waarop dit wetsvoorstel betrekking heeft) dit wetsvoorstel en het wetsvoorstel van 13 mei inzake opsporingsapplicaties (DOC 55 1251/001). Met andere woorden, als een gebruiker gebruik maakt van een digitale opsporingsapplicatie, worden zijn of haar gegevens dan meegedeeld (en zo ja, welke gegevens, door wie en hoe?) aan Sciensano en geregistreerd in zijn centrale databank?

3. Het wetsvoorstel voorziet in de **centralisatie van een grote hoeveelheid gegevens**, voornamelijk medische en dus **gevoelige gegevens, in de handen van één enkele actor die niet de actor is die verantwoordelijk zal zijn voor het vervullen van de drie voorziene doeleinden**; Sciensano is immers:
 - a. niet belast met het contacteren met besmette (of vermoedelijk besmette) personen, verrichtingen die worden uitgevoerd door contactcentra onder de verantwoordelijkheid van de regionale agentschappen bevoegd inzake gezondheid;
 - b. niet belast met de uitvoering van de epidemiologische studies als bedoeld in artikel 1, §2° ;
 - c. en ook niet gemachtigd voor het nemen van "initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door infectieziekten, tegen te gaan"

De Autoriteit vraagt zich af waarom elk van de actoren die belast zijn met het vervullen van deze doeleinden niet zelf de noodzakelijke gegevens kan verzamelen en registreren, ook al betekent dit dat zij deze rechtstreeks aan de onder het wetsvoorstel vallende epidemiologische en volksgezondheidsonderzoeksinstanties moeten verstrekken.

Bovendien begrijpt de Autoriteit niet waarom de gegevens met betrekking tot "zieken" (personen die worden verondersteld met het virus te zijn besmet, die een test hebben uitgevoerd, die een test hebben voorgeschreven gekregen of die met een bevestigde diagnose in het ziekenhuis zijn opgenomen) en de gegevens met betrekking tot de personen waarmee zij in contact zijn gekomen, in dezelfde databank moeten worden geregistreerd (wetende dat deze laatsten worden "meegedeeld door de contactcentra", die dus al over deze gegevens beschikken om met deze personen contact op te nemen en dus niet bij Sciensano hoeven te worden geregistreerd - artikel 2, §4, van het wetsvoorstel).

Deze centralisatie van een grote hoeveelheid gezondheidsgegevens in één enkele gegevensbank die is opgezet, eigendom is van en wordt beheerd door een actor die slechts als tussenpersoon optreedt, (1) is niet in overeenstemming met de beginselen van noodzakelijkheid en minimalisering (2).

- **Artikel 2 §2 van het wetsvoorstel**

4. Het wetsvoorstel toont niet de **noodzaak en de proportionaliteit** aan van het verzamelen en registreren van alle gegevens die het regelt, wat nochtans wel vereist is. Immers:
 - a. het wetsvoorstel legt geen enkel verband tussen de verzamelde gegevens en de doeleinden waarvoor ze worden verzameld (zoals de Autoriteit reeds had aangegeven in haar advies over het voorontwerp van koninklijk besluit) en bevat slechts een (zeer lange) lijst van gegevens enerzijds (met betrekking tot personen die - vermoedelijk - met het virus zijn besmet), een test hebben uitgevoerd, een test hebben voorgeschreven gekregen of in het ziekenhuis zijn opgenomen met een bevestigde diagnose) en een lijst van doeleinden van de andere gegevens, waardoor het onmogelijk is om te bepalen of deze gegevens (en welke) nodig zijn voor de verrichtingen die in het kader van elke doeleinde zullen worden uitgevoerd;
 - b. het wetsvoorstel toont geenszins het nut (en dus de wettelijkheid) aan van het verzamelen (bij ziekenhuizen, artsen, laboratoria en contactcentra) en het registreren in de databank van bepaalde gegevens; dit geldt in het bijzonder voor het RIZIV-nummer van de arts. Op welke manier gaat het over een "toereikend, ter zake dienend en noodzakelijk gegeven ten opzichte van de doeleinden" en met betrekking tot welke doeleinde?
 - c. het wetsvoorstel bepaalt zelfs dat de databank kan worden aangevuld met gegevens "van andere bronnen" zonder vermelding van de gegevens in kwestie of de bron van die

gegevens, waardoor de soorten gegevens die eraan zouden kunnen worden toegevoegd tot in het oneindige worden uitgebreid (artikel 4, §2) ;

- d. het wetsvoorstel rechtvaardigt niet, zelfs niet summier (de "Toelichting" die enkel verwijst naar de noodzaak om "*patiënten* eenduidig te identificeren " en de "*de link tussen de verzamelde gegevens mogelijk te maken*") hoe het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (die Sciensano, indien niet verstrekt door de bovenvermelde dienstverleners, rechtstreeks bij de betrokken instellingen kan inzamelen) nodig zijn om de drie aangekondigde doeleinden te bereiken ; noch waarom er een algemene toegang tot het Rijksregister (en dus tot alle gegevens dat het bevat) is voorzien (artikel 4 §2, van het wetsontwerp). De registratie van deze twee nummers biedt meerdere mogelijkheden voor kruisingen tussen de gegevens in de Sciensano databank en de gegevens in andere bestanden (waaronder wetshandhaving, sociale, fiscale enz.) ;
 - e. De Autoriteit vraagt zich af waarom gegevens over personen die negatief of " positief maar niet of niet meer besmet" testen, ook in de databank zullen worden opgenomen. Op het eerste gezicht is de Autoriteit van mening dat de registratie van deze gegevens niet in verhouding staat tot het nagestreefde doel, omdat dit zou leiden tot de registratie van een grote hoeveelheid gegevens over personen die niet met COVID-19 zijn besmet. Het lijkt in ieder geval noodzakelijk dat deze gegevens worden verwijderd als de test negatief blijkt te zijn;
 - f. De Autoriteit vraag zich af hoe de gegevens "*het soort, de datum en het nummer van de steekproef en het resultaat van de test*" nodig zijn om een van de in artikel 3 genoemde doeleinden te verwezenlijken en welke. Hetzelfde geldt voor het RIZIV-nummer van de arts. Geen van deze gegevens blijkt nodig te zijn om contact op te nemen met COVID-19 besmette personen of hun contactpersonen.
5. Bovendien wijst de Autoriteit erop dat de gegevens "*vermoedelijke diagnose bij gebrek aan test*" nauwelijks als nauwkeurige gegevens in de zin van artikel 5.1. d), van de AVG kunnen worden beschouwd.

- **Artikel 2 §3 van het wetsvoorstel**

6. De Autoriteit vraagt zich af wat bedoeld wordt met het begrip "resultaat van de CT-scan" en voor welk doel deze gegevens nodig zijn.

- **Artikel 2 § 4 van het wetsvoorstel**

7. In de eerste plaats zoals hierboven als vermeld, vraagt de Autoriteit zich af of de gegevens van

de personen met wie de patiënt in contact is gekomen, moeten worden opgenomen in de centrale databank die door Sciensano wordt beheerd, en die ook gegevens bevat over besmette personen, vermoedelijk besmette personen, personen die zijn geadviseerd om een test te doen, enz. ... met het evidente risico op kruisingen die een dergelijke centralisatie met zich meebrengt. Zou het niet mogelijk zijn het gewenste doel te bereiken zonder deze gegevens te integreren in deze bij Sciensano gecentraliseerde databank, maar alleen in een databank die door de "contactcentra" wordt beheerd? De contactcentra kunnen dan geanonimiseerde (of in ieder geval gepseudonimiseerde) gegevens doorgeven aan derden die onderzoek doen.

8. Voorts vraagt de Autoriteit zich af of er plannen zijn om een systeem in te voeren om de juistheid van de gegevens van de personen met wie de patiënt mogelijk in contact is gekomen, te waarborgen, met name om te voorkomen dat personen die niet in contact zijn geweest met de patiënten per ongeluk in de databank worden opgenomen.

- **Artikel 3 § 1 van het wetsvoorstel :**

9. Zoals in hoofdstuk II is vermeld, zijn de **doeleinden waarvoor de gegevens worden verwerkt** niet "welbepaald noch uitdrukkelijk omschreven" en voldoen zij dus niet aan de vereiste van artikel 5.1, b), van de AVG. Dit houdt met name in:
 - g. dat burgers niet in staat zijn te begrijpen welk gebruik er van hun gegevens zal worden gemaakt: wie zal welke gegevens gebruiken, waarom en hoe (principe van voorzienbaarheid);
 - h. dat de Autoriteit niet in staat is de nodige controles uit te voeren om na te gaan of de in de databank verzamelde en opgeslagen gegevens strikt toereikend, ter zake dienend en noodzakelijk zijn voor de doeleinden waarvoor zij worden verzameld en opgeslagen (beginsel van minimale gegevensverwerking);
 - i. dat het wetsvoorstel de deur opent voor het mogelijke hergebruik van deze gegevens voor andere doeleinden dan die waarvoor ze lijken te worden verzameld en die door de burger worden verwacht met het oog op wat er in de publieke arena wordt gezegd (gebruik beperkt tot zogenaamde "manuele" contacttracering); het wetsvoorstel verhindert dus niet dat bepaalde vormen van misbruik en afwijkingen worden voorkomen.
10. Bovendien moeten, zoals de Autoriteit reeds heeft aangegeven, de nagestreefde doeleinden en de daarvoor verzamelde gegevens met elkaar in verband staan. Bovendien vereist de leesbaarheid van het voorontwerp dat het/de doeleinde(n) bepaald worden vooraleer de categorieën gegevens die moeten worden verzameld om deze doelen te bereiken, worden vastgesteld.
11. Ten slotte ziet de Autoriteit het verband niet tussen artikel 3 § 1, dat voorziet in de mededeling

van deze gegevens door Sciensano aan de contactcentra, en artikel 2 § 1, van het wetsvoorstel, dat voorziet in de mededeling van gegevens door de contactcentra aan Sciensano. Het is van essentieel belang om dit punt te verduidelijken door met name te specificeren welke gegevens het voorwerp zijn van welke stromen tussen deze instanties.

- **Artikel 3 § 2 van het wetsvoorstel**

12. Artikel 3 van het wetsvoorstel bepaalt dat personen die in contact zijn geweest met besmette personen, worden benaderd door contactcentra die hen "passende aanbevelingen" doen.
13. De Autoriteit wijst op de tekortkomingen van deze bepaling, hoewel deze nochtans betrekking heeft op het voorwerp zelf van het wetsvoorstel, namelijk de opsporingsverrichtingen door contactcentra. De gebruikte vage termen stellen de burgers niet in staat om te begrijpen voor welk gebruik hun gegevens zullen worden gebruikt. Zoals hierboven vermeld, moet het wetsvoorstel bepalen dat deze agentschappen uitsluitend toegang kunnen krijgen tot de noodzakelijke gegevens in de Sciensano-databank als er een regionaal wettelijk kader is vastgesteld waarin de modaliteiten van de opsporingsverrichtingen in detail zijn beschreven, met inbegrip van de antwoorden op de volgende vragen: Zullen degenen die contact hebben gehad met besmette mensen worden aangemoedigd om op de symptomen te letten of worden gedwongen om zichzelf te isoleren? Er zal "elektronisch" contact met hen worden opgenomen. Als er contact met hen wordt opgenomen via e-mail, waarom is het dan noodzakelijk en gerechtvaardigd om hun telefoonnummer en fysiek adres te verzamelen en te registreren? Als er telefonisch contact met hen wordt opgenomen, waarom zou dit dan niet worden vermeld en waarom dan toch hun fysieke adres verzamelen? Als er geen reactie of weigering om contactinformatie te verstrekken is, wordt er dan opnieuw contact opgenomen met een besmette of vermoedelijk besmette patiënt? Hoeveel keer? Als er sprake is van meerdere contacten en er wordt sterk aangedrongen op medewerking van deze patiënten (zoals gemeld in de pers), dan moet dit in ieder geval in het wetsvoorstel tot uiting komen. Als huisbezoeken mogelijk zijn op basis van de gegevens in de databank, zoals het geval lijkt te zijn, moet dit in het wetsvoorstel worden vermeld.
14. Hetzelfde geldt voor de volgende paragraaf van het wetsvoorstel, die betrekking heeft op het gebruik van verwijzende artsen of administratief verantwoordelijken van de gemeenschap. Als het de bedoeling is om gezondheidsgegevens van met het virus besmette personen door te geven aan een "administratief verantwoordelijke" van de gemeenschap waartoe zij behoren (universiteit, gevangenis, school, opvangcentrum) en deze laatste te belasten met de interne opsporing van contacten of zelfs met het nemen van specifieke maatregelen om de verspreiding van het virus in hun vestiging tegen te gaan, moet dit het voorwerp zijn van een volledig wetgevend kader (waarin de details van dit systeem worden uitgewerkt en de gegevensverwerking waartoe het aanleiding

zal geven wordt gerechtvaardigd) en kan het niet gebaseerd zijn op de loutere vermelding van dit systeem in drie alinea's van het wetsvoorstel.

- **Artikel 4 §1 Wetsvoorstel :**

15. De Autoriteit beraadt zich nog over de vraag of elke arts, elk ziekenhuis, elk laboratorium en elk contactcentrum elk van zijn gegevensmededelingen aan Sciensano, systematisch ter beraadslaging van het Informatieveiligheidscomité moet voorleggen. Deze aanpak lijkt administratief erg omslachtig.

16. Hoe dan ook, de Autoriteit herhaalt dat het het wetsvoorstel is dat de categorieën gegevens die moeten worden meegedeeld aan Sciensano, vaststelt en dit voor elke nagestreefde doeleinde. De vaststelling van de categorieën gegevens die voor elk doeleinde worden verwerkt, kan dus niet worden gedaan door de Kamer voor Sociale Zekerheid en Gezondheid van het Informatieveiligheidscomité. Immers, zoals de Autoriteit al aangaf¹, laten noch artikel 8 EVRM en artikel 22 van de Grondwet, noch de AVG, inzonderheid artikel 6.3, een dergelijke 'blanco cheque' toe. Zoals de Autoriteit hierboven al heeft aangegeven, moet elke verwerking van persoonsgegevens onderworpen zijn aan voldoende nauwkeurige regels, die moeten beantwoorden aan een dringende maatschappelijke behoefte en in verhouding moeten staan tot het nagestreefde (rechtmatige) doel. eze regelgeving moet nauwkeurig zijn en ten minste de essentiële elementen van de verwerking² definiëren, met inbegrip van de gespecificeerde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden; de (categorieën) persoonsgegevens die ter zake dienend en toereikend zijn en beperkt blijven tot wat nodig is voor de nagestreefde doeleinden; de maximale opslagperiode voor de geregistreerde persoonsgegevens; de aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke.

17. Deze bepaling geeft ook aan dat elke mededeling van persoonlijke gegevens door Sciensano aan derden het voorwerp moet uitmaken van een beraadslaging. Artikel 22 van de Grondwet vereist dat de essentiële elementen van de gegevensverwerking (en zeker wanneer deze een groot risico kunnen inhouden voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, zoals in het onderhavige geval) specifiek worden geregeld door een wettelijke of reglementaire tekst (decreet), en dus niet door een beraadslaging van het Informatieveiligheidscomité. Het wetsvoorstel moet zelf bepalen aan welke "derde partijen" Sciensano gegevens kan doorgeven en de redenen waarom Sciensano deze gegevens aan hen zal doorgeven. Zeker gezien de hoeveelheid en de gevoeligheid van de

¹ Advies nr. 4/2019 van 16 januari 2019 (cons. 9); Advies nr 5/2019 van 16 januari 2019 (cons 7); GBA, Advies nr. 01/2020 van 147 januari 2020 (cons. 19).

² Zie DEGRAVE, E., "L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest Rotaru c. Roumania, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

gegevens in kwestie (gezondheidsgegevens, gegevens met betrekking tot vermoedelijke besmetting na contact) en de mogelijkheid voor potentiële ontvangers om deze verschillende soorten gegevens te kruisen. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op de risico's van hergebruik van de gegevens in de centrale gegevensbank voor doeleinden als (1) het monitoren van artsen (die hun patiënten mogelijk te weinig of te veel tests hebben aanbevolen, of zelfs te laat), (2) de aanwerving door bepaalde gegevensontvangers, van werknemers die reeds zijn getest of besmet zijn geweest, of zelfs (3) de weigering om bepaalde zorg te vergoeden aan patiënten die de aanbevelingen om zich te laten isoleren of te laten testen niet hebben opgevolgd. Indien dergelijk gebruik van de gegevens in de databank wordt overwogen, moet dit uitdrukkelijk worden vermeld (of uitgesloten) in het wetsvoorstel.

18. Het wetsvoorstel kan de definitie van deze essentiële elementen niet uitstellen door een comité (informatieveiligheidscomité) daarmee te belasten. De Kamer voor Sociale Zekerheid en Gezondheid van het Informatieveiligheidscomité zal echter waarschijnlijk worden verzocht een besluit te nemen via een beraadslaging om de modaliteiten voor de mededeling van gegevens overeenkomstig het wetsvoorstel vast te stellen (voorkeurscommunicatiekanalen, maatregelen voor gegevensbeveiliging, enz.)..

- **Artikel 4 § 2 van het wetsvoorstel :**

19. Het wetsvoorstel rechtvaardigt niet waarom het identificatienummer van het Rijksregister en het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid nodig zijn om de drie aangekondigde doelstellingen te bereiken, noch waarom een algemene toegang tot het Rijksregister (en dus tot alle gegevens die het bevat) nodig zou zijn³.
20. Overigens voorziet het tweede lid van deze bepaling in het volgende "*Een mededeling van persoonsgegevens uit andere bronnen vereist een beraadslaging van bovenvermeld informatieveiligheidscomité*". De Autoriteit verwijst naar wat hierboven werd uiteengezet.

³ Deze bepaling is overbodig wat het Rijksregister betreft, omdat Sciensano op grond van artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, toegang kan krijgen tot het Rijksregister, op voorwaarde dat de minister van Binnenlandse Zaken hiervoor machtiging verleent. De Autoriteit stelt dat, bij gebrek aan een vaststelling van de precieze gegevens waartoe Sciensano toegang zou kunnen krijgen, het niet mogelijk is om af te zien van de machtiging van de minister van Binnenlandse Zaken. Deze bepaling lijkt ook overbodig met betrekking tot de registers van de Kruispuntbank voor Sociale Zekerheid omdat Sciensano reeds op basis van artikel 4 § 4 van de wet van 15 januari 1990 toegang en mededeling kan krijgen tot en van de identificatiegegevens van de Kruispuntbankregisters.

21. De Autoriteit verzoekt daarom de aanvrager om artikel 4 § 2 van het wetsvoorstel te schrappen.

- **Artikel 4 § 3 van het wetsvoorstel :**

22. De Autoriteit begrijpt niet wat het doel is van de formulering van de verplichting die wordt opgelegd aan "*Alle personen die toegang tot de databank hebben, nemen de nodige maatregelen om te waarborgen dat de opgenomen persoonsgegevens worden verwerkt op een vertrouwelijke wijze en uitsluitend voor de doeleinden vermeld in artikel 3*". Als we het hier hebben over de personeelsleden van Sciensano, of zelfs over het personeel van de ontvangers van de gegevens die de gegevens verwerken, herinnert de Autoriteit eraan dat deze verplichting om de vertrouwelijkheid van de gegevens te waarborgen al is opgelegd aan de verwerkingsverantwoordelijke Sciensano, die verantwoordelijk is voor het doorgeven van de gegevens aan haar personeelsleden en verwerkers. Als het idee hier is om een verplichting op te leggen aan het personeel van het contactcentrum, dat onder de hiërarchische controle van de regionale agentschappen voor gezondheid valt, waarom dan verwijzen naar de drie in artikel 3 genoemde doeleinden (en niet alleen de eerste)? Als het doel van deze bepaling is de vertrouwelijkheid van de gegevens te waarborgen, moet het wetsvoorstel de verwerkingsverantwoordelijke (Sciensano) in ieder geval verplichten tot het nemen van concrete maatregelen op het gebied van opleiding, het sluiten van vertrouwelijkheidscontracten en het toezicht op de naleving van de verplichtingen waarin deze voorzien.

23. De Autoriteit herhaalt dat krachtens artikel 37.1 van de AVG⁴ Sciensano , *die sui generis een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid* »⁵ is , een functionaris voor gegevensbescherming moet aanstellen. Bovendien lijkt de verplichting om een functionaris voor gegevensbescherming aan te wijzen, gelet op de haar toegewezen taken, ook aan haar te worden opgelegd krachtens artikel 37.3 van de AVG, dat voorschrijft dat de verwerkingsverantwoordelijken en de verwerkers een functionaris voor gegevensbescherming moeten aanwijzen wanneer zij "*hoofdzakelijk belast zijn met grootschalige verwerking van bijzondere categorieën gegevens bedoeld in artikel 9 [waarvan de gegevens de gezondheid betreffen]*". Artikel 4 §3, 2de lid van het wetsvoorstel heeft geen enkele juridische meerwaarde in verhouding tot artikel 37 van de AVG. Deze bepaling schendt daarnaast het overschrijfverbod van de AVG⁶ en dient bijgevolg geschrapt te worden.

⁴ Samen gelezen met artikel 5 van de wVG dat het begrip "overheid" definieert.

⁵ Artikel 4 van de Wet van 25 december 2018 tot oprichting Sciensano (i)

⁶ Ter herinnering, en zoals het Hof van Justitie van de Europese Unie consequent in zijn rechtspraak heeft geoordeeld, houdt de rechtstreekse toepasselijkheid van Europese verordeningen een verbod in op een transcriptie ervan in nationaal recht, omdat een dergelijke procedure" (creëren) een dubbelzinnigheid kan inhouden met betrekking tot zowel de juridische aard van de toepasselijke bepalingen als het tijdstip van de inwerkingtreding ervan (HJEU, 7 februari 1973, Commission vs. Italië (C-39/72), Jurisprudentie, 1973, blz. 101, § 17). Zie ook en met name HJEU, 10 oktober 1973 Fratelli Variola S.p.A. vs. Italiaanse Administratie van financiën, Jurisprudentie, 1973, blz. 981, § 11; HJEU, 31 januari 1978, Ratelli Zerbone Snc c. Amministrazione delle finanze dello Stato, Jurisprudentie (C-94/77), 1978, p. 99 §§ 24-26.

- **Artikel 5 van het wetsvoorstel**

24. De Autoriteit herinnert eraan (1) dat volgens artikel 5.1.e) van de AVG, persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, en (2) dat de vaststelling van de bewaartermijn van de gegevens, een essentieel element is dat in de wet moet worden vastgelegd.
25. Aangezien het helemaal niet is vastgesteld dat er een koninklijk besluit zal worden gepubliceerd waarin "*het einde van de toestand van de coronavirus COVID-19 epidemie*" wordt afgekondigd, is het uit deze formulering niet duidelijk wanneer deze schrapping zal plaatsvinden.
26. In het onderhavige geval moet in het wetsvoorstel worden bepaald dat de gegevens worden gewist wanneer zij niet langer nodig zijn voor het traceren. Concreet,
- a. gegevens over besmette of vermoedelijk besmette personen moeten worden gewist wanneer deze personen zijn gecontacteerd en al dan niet, naar hun keuze, de gevraagde informatie hebben verstrekt aan contactpersonen van het centrum; en
 - b. gegevens over personen die in contact zijn geweest met besmette of vermoedelijk besmette personen moeten worden gewist zodra deze personen zijn benaderd en strikte aanbevelingen hebben ontvangen.
27. Voorts merkt de Autoriteit op dat er geen bepaling is opgenomen voor de bewaartermijnen voor de verstrekte gegevens « *aan de regionale gezondheidspreventieinspectiediensten* » Is het stilzwijgen van het wetsvoorstel te wijten aan het bestaan van gewestelijke wetgeving (zo ja, welke?) die de duur bepalen van de door deze diensten bewaarde gegevens in het kader van initiatieven ter bestrijding van de verspreiding van schadelijke effecten van besmettelijke ziekten ?
28. Ten aanzien van gegevens die aan derden worden verstrekt voor wetenschappelijke, statistische en/of beleidsondersteunende onderzoekdoeleinden, bepaalt het wetsvoorstel echter dat de maximale bewaartermijn wordt vastgesteld door het Informatieveiligheidscomité. De Autoriteit herinnert eraan dat het wetsvoorstel zelf de criteria moet vaststellen voor het bepalen van de maximale bewaartermijnen voor gegevens die aan derden worden verstrekt.

29. Het wetsvoorstel bepaalt dat de bevoegde regionale gezondheidsagentschappen optreden als verwerkingsverantwoordelijken voor de gegevensverwerkingen die verricht worden door de contactcentra; het is dus aan hen om de bewaartermijn vast te stellen voor de gegevens die door deze contactcentra worden verzameld, gegenereerd en/of verwerkt.
30. Als laatste opmerking wordt in het wetsvoorstel gezwegen over de te verstrekken informatie (inhoud, context, kanaal, enz.) aan patiënten, contactpersonen, artsen en andere personen van wie de gegevens in de centrale databank zijn opgenomen. Wanneer een patiënt een test uitvoert, wordt hij of zij dan geïnformeerd dat het testresultaat en een hele reeks gegevens worden opgeslagen in een centrale databank, door een contactcentrum worden gebruikt om contact op te nemen met deze contactpersonen en worden doorgegeven aan de ontvangers die onder het wetsvoorstel vallen?

OM DIE REDENEN,

Stelt de Autoriteit vast dat de belangrijkste bezwaren die zij in haar advies over het ontwerp van koninklijk besluit heeft geformuleerd, niet zijn verholpen. Zij dringt er nogmaals op aan dat het wetsvoorstel wordt geherstructureerd en dat het voor elk van de nagestreefde doeleinden, de bronnen van de verzamelde gegevens onderscheidt, de categorieën van de verzamelde gegevens, de verwerkingsverantwoordelijke(n), de bewaartermijn van de gegevens, de categorieën van ontvangers aan wie de gegevens kunnen worden verstrekt en de omstandigheden waarin en de redenen waarom deze gegevens aan hen worden verstrekt. Bij de herstructurering van het wetsvoorstel, die de leesbaarheid en voorzienbaarheid ervan moet verbeteren, zal de aanvrager er ook voor zorgen dat de verwerking waarin het voorziet, in overeenstemming is met de beginselen van noodzakelijkheid en proportionaliteit.

Meer fundamenteel merkt de Autoriteit op dat het wetsvoorstel, dat, ondanks een onduidelijke en weinig consistente formulering, een systeem voor de tracering van contacten lijkt te willen opzetten, maar in werkelijkheid zonder duidelijk noodzaak, de centralisatie organiseert van een onbepaalde (en ondefinieerbare) hoeveelheid gegevens (met inbegrip van gevoelige gegevens of gegevens waartoe de toegang is beperkt door specifieke wetten) in een databank die is opgezet en wordt beheerd door een instantie die er geen gebruik van maakt. Het wetsvoorstel scheidt geen voldoende juridisch kader om de uitzondering op het medisch geheim te creëren die nodig is om de mededeling van gezondheidsgegevens door artsen aan de opgerichte databank mogelijk te maken. In het wetsvoorstel moet ook worden bepaald dat de gegevens die in de databank moeten worden opgeslagen, pas aan

de contactcentra kunnen worden verstrekt als er een regionaal wettelijk kader is vastgesteld waarin het precieze gebruik van de gegevens is vastgelegd.

De Autoriteit merkt ook op dat het wetsvoorstel nalaat een reeks elementen te definiëren die essentieel zijn voor het informatieveiligheidscomité, dat niet onder haar bevoegdheid valt, in plaats van deze elementen wettelijk vast te leggen, zoals de grondwet, het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en de AVG voorschrijven.

Het wetsvoorstel moet fundamenteel worden herzien opdat het doel ervan wordt gespecificeerd (oprichting en beheer van een gegevensbank vs. het daadwerkelijk traceren van contacten), dat de doeleinden waarvoor de gegevensbank wordt opgericht duidelijk en nauwkeurig worden gedefinieerd, dat de andere essentiële elementen worden gedefinieerd (zonder verwijzing naar een latere definitie door een derde partij), dat de rol van de betrokken partijen wordt gespecificeerd en dat de bewaartermijnen voor de gegevens worden ingevuld, zonder verwijzing naar het Informatiebeveiligingscomité voor de vaststelling van (het geheel of een deel van) deze elementen.

(sé) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum